EL PUNT AVUI
DIUMENGE, 8 DE NOVEMBRE DEL 2026

Des del Baix Llobregat

Rosa M. Bravo

L'esplai, més acollidor que l'escola

Una recerca de la Universitat de Girona constata que el lleure educatiu genera menys discriminació que l'entorn escolar i contribueix a reduir les desigualtats socioeducatives

L'esplai és un espai més acollidor per als infants i joves que l'escola i el barri, ja que en les activitats del lleure educatiu hi ha menys discriminació que en altres entorns. I contribueix a reduir les desigualtats socioeducatives. Aquestes afirmacions s'havien basat sempre, per a Fundesplai, en la percepció i l'expertesa que dona a la federació amb seu al Prat de Llobregat el treball diari a través dels 143 projectes en 83 entitats de la Federació Catalana de l'Esplai. Però ara ha posat negre sobre blanc, amb dades quantitatives i comparatives, aquestes constatacions. Fundesplai ha encarregat al Grup de Recerca Liberi, de la Universitat de Girona, una investigació en què han participat 874 persones. S'han distribuït 803 qüestionaris a 44 esplais diaris i de caps de setmana. S'ha estudiat el cas de dos municipis a partir dels esplais El Raconet, de Cervelló, i els Espurnes i Pubilla Cases-Can Vidalet, d'Esplugues. També els dos ajuntaments hi han dit la seva, i 71 persones han participat en grups d'experts, de discussió i d'entrevistes.

I els resultats de la recerca donen la raó a les percepcions. Els infants i joves que hi participen se senten més segurs a l'esplai que a l'escola o el barri. El motiu és que se senten respectats, acollits i no jutjats. El 16,5% dels nens i nenes diuen que s'han sentit discriminats a l'escola per seu origen cultural, mentre que a l'esplai diari la taxa baixa al 2,1%. Si ens fixem en l'aspecte físic, la discriminació és del 14,4% a l'entorn escolar i del 2,5% a l'esplai diari. La xifra és menor en cas de l'esplai del cap de setmana; un 11,1% a l'escola respecte d'un 0% a l'activitat de lleure. I les famílies en són conscients. Com assenyala l'estudi, una família va portar el fill a l'esplai Espurnes perquè era víctima d'assetjament escolar. "Tindrà acompanyament amb els altres, coneixerà gent nova; els monitors són adults referents. Aquí el tractaran prou bé", explica la família. I sí, els monitors són percebuts com a referents i exemple a seguir per al 74,6% dels participants.

La recerca detecta que els esplais són llocs on el 83,3% dels infants i joves desconnecten dels problemes familiars, i serveixen per detectar situacions de risc i maltractaments, fet reconegut pels ajuntaments, També per guanyar autonomia, habilitats socials, emocionals i cognitives. I es demostra que els esplais, sobretot els diaris, compensen desigualtats. El 60,4% dels participants hi van per fer deures, sobretot els nascuts a l'estranger, i el 36,4%, perquè la família treballa. I és que l'origen marca diferències: el 52,9% dels menors estrangers no fa esport, xifra que dobla el percentatge dels nadius. El 76,5% dels infants que tenen progenitors nascuts a l'Estat fa extraescolars, percentatge que baixa al 58,5% dels que tenen pares estrangers. També l'esplai afavoreix l'ús del català, ja que el 72,7% d'adreça en aquesta llengua als infants i, en direcció contrària, el percentatge és del 55,7%. Ara bé, quan els nens parlen entre ells només el 15,4% ho fa en català.

La presidenta de Fundesplai, Núria Valls, va dir en la presentació de l'informe, dimecres a Esplugues, que la recerca permet constatar que "l'esplai és un espai segur per als nens i nenes, que els fa créixer a nivell d'autonomia, de confiança, d'estar amb altres, i especialment és un espai que contribueix que no hi hagi tanta desigualtat".

Unes nenes participen en una activitat en un dels centres de Fundesplai ■ CEDIDA

